

პროექტის რეზიუმე

პროექტის შიფრი	FR/45/1-20/13
პროექტის დასახელება	გალაკტიონ ტაბიძის თხზულებათა აკადემიური თხუთმეტომეული. პირველი ნაწილის (ტ. 1-5) გამოსაცემად მომზადება და გამოცემა
კვლევის ქვემიმართულება/ქვემიმართულებები	1-20 ქართული ლიტერატურა; 2-110 ლიტერატურათმცოდნეობა;
ნამყვანი ორგანიზაციის დასახელება	ა(ა)იპ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ვებგვერდი	tsu.edu.ge
თანამონაწილე ორგანიზაციის დასახელება	
ვებგვერდი	
პროექტის საერთო ბიუჯეტი (ლარი)	118166
პროექტის ხანგრძლივობა (თვეები)	36

პროექტის ძირითადი შემსრულებლები

	პროექტში მონაწილე ძირითადი პერსონალი (გვარი, სახელი)	პოზიცია პროექტში	აკად. ხარისხი	დაბადების წელი
1	თეიმურაზ დოიაშვილი	სამეცნიერო ხელმძღვანელი	დოქტორი	1948-12-29
2	ნათია სიხარულიძე	მენეჯერი; შემსრულებელი;	დოქტორანტი	1986-01-29
3	ნინო დარბაისელი	შემსრულებელი;	დოქტორი	1961-03-08
4	ნანა კობალაძე	შემსრულებელი	დოქტორანტი	1969-04-07
5	ჯუღუტა გაბოძე	შემსრულებელი	დოქტორი	1959-02-11
6	მამუკა შელეგია	შემსრულებელი	დოქტორი	1950-05-10

პროექტის რეზიუმე

რეზიუმე

2016 წელს სრულდება ქართული ლიტერატურის კლასიკოსის - გალაკტიონ ტაბიძის დაბადებიდან 125 წლისთავი. გალაკტიონ ტაბიძე ეპოქალური ფიგურაა, ვინც მთელი საუკუნის დასაწყისიდან განსაზღვრა ახალი ქართული პოეზიის განვითარების გზები. როგორც ნოვატორმა და რეფორმატორმა, მან სათავე დაუდო თვისებრივად ახალ პოეტურ აზროვნებას და ენას, განახლებულ ვერსიფიკაციას. აქედან გამომდინარე, გ. ტაბიძის ლიტერატურული მემკვიდრეობის მეცნიერული შესწავლის გარეშე პრაქტიკულად შეუძლებელია არამხოლოდ გასული საუკუნისა და თანამედროვე ლიტერატურული პროცესების გააზრება, არამედ ქართული სიტყვიერი ხელოვნების, როგორც ტექსტის მართებული წაკითხვა. გ. ტაბიძე საქართველოს სოვეტთაშორის ქართული სიმბოლისტური პოეზიის ლიდერად ითვლებოდა, ცხოვრების ოთხი ათეული წელი კი საბჭოურ-კომუნისტური რეჟიმის პირობებში გაატარა და სიცოცხლე თვითმკვლელობით დაასრულა (1959). პოეტი ტოტალიტარული რეჟიმის მსხვერპლი იყო: ხელისუფლება, ერთი მხრით, მუდმივი წნეხის ქვეშ ამყოფებდა, მეორე მხრით კი ჯილდოებს და რეგალიებს არ აკლებდა, რათა იძულებით მოეცია „საბჭოთა პოეტი-აკადემიკოსის“ პარადიგმის ჩარჩოში.

იდეოლოგიური დიქტატი და ცენზურა, ოფიციალური პოეზიისა და პოეტიკის მწერლებისადმი აიძულებდა გ. ტაბიძეს, ბეჭდურად გამოქვეყნებულ 10-20-იანი წლების ლექსებში, თავდაპირველი ჩანაფიქრის შესანიშნავად, თავადვე შეეტანა არაერთი ცვლილება. პოეტი ამავე მიზნით პერმანენტულად ცვლიდა ნაწარმოებთა დანერგის თარიღებს. ამის გამო გ. ტაბიძის პოეზია მცდარ საბჭოურ-კომუნისტურ კონტექსტში იყო მოთავსებული, რაც ინერციით დღემდე გრძელდება.

გ. ტაბიძის ყველა საბჭოური გამოცემა, მათ შორის - მოქმედი აკადემიური თორმეტომეული დამახინჯებულია კონიუნქტურული ჩარევებით და მეცნიერულადაც და მორალურადაც საფრთხივანია. სწორედ ამიტომ, დამოუკიდებელ საქართველოში, მეცნიერულ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ და კულტურულ ვითარებაში მწვავედ დგას გ. ტაბიძის თხზულებათა ახალ კონცეპტუალურ საფუძველზე მომზადებისა და გამოცემის აუცილებლობა.

გალაკტიონ ტაბიძის თხზულებათა აკადემიური გამოცემა ჩაფიქრებულია თხუთმეტ ტომად, მოიცავს პოეზიის თერთმეტ ტომს და პროზაული ჩანაწერებისა და ეპისტოლარული მემკვიდრეობის ოთხ ტომს. პროექტის განხორციელება განხრახულია სამ ეტაპად: პირველი ეტაპი - პირველი-მეხუთე ტომები, მეორე ეტაპი მეექვსე-მეთერთმეტე ტომები, მესამე ეტაპი - მეთორმეტე-მეთხუთმეტე ტომები. წარმოდგენილი პროექტის ფარგლებში (2014-2016 წლები) პირველ ეტაპზე მომზადდება თხზულებათა პირველი ხუთი ტომი, რომელშიც მასალა ასე განლაგდება: პირველი ტომი - 1908-1914, მეორე ტომი - 1915-1920; მესამე ტომი - 1921-1926; მეოთხე ტომი - 1927-1931; მეხუთე ტომი - 1932-1936.

გ. ტაბიძის თხზულებათა ახალ აკადემიურ გამოცემაში გათვალისწინებული და გამოსწორებული იქნება ყველა ის ხარვეზი, რაც წინა - საბჭოურ გამოცემებს ახასიათებდა. პრესისა და საარქივო ფონდების შესწავლის გზით იგი შეიძლება ახლადგამოვლენილი ან იდეოლოგიური მოსაზრებით უარყოფილი ლექსებით; დათარიღების პრობლემის მონესრივებით გამოიკვეთება შემოქმედებითი ევოლუციის ობიექტურ-რეალური სურათი. და ბოლოს, სამეცნიერო აპარატი დაიტვირთება ზუსტი ინფორმაციებით ტექსტის რეალიზებისა და ისტორიულ-კულტურული კონტექსტის შესახებ. ახალი აკადემიური გამოცემისათვის ნიადაგის მომზადებას დიდად შეუწყო ხელი ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტში „გალაკტიონის კვლევის ცენტრის“ დაარსებამ (2002). „ცენტრმა“ ჩაატარა სამეცნიერო სესიები, გამოსცა მეცნიერულ-ლიტერატურული კრებულის „გალაკტიონოლოგია“ ექვსი ტომი. პროექტის ძირითადი ჯგუფის წევრებს გამოქვეყნებული აქვთ ნაშრომები გალაკტიონოლოგიასა და ტექსტოლოგიაში.

გ. ტაბიძის თხზულებათა ახალი აკადემიური თხუთმეტომეულის მომზადება თავისი სირთულით უპრეცედენტოა ქართულ ლიტერატურათმცოდნეობით პრაქტიკაში, რამდენადაც პირველად მოხდება ტოტალიტარულ ეპოქაში მოღვაწე ქართველი პოეტის ტექსტების რეაბილიტაცია, მათი გათავისუფლება იდეოლოგიურ-კონიუნქტურული ბალასტისგან და ავტორის შემოქმედებითი ნების აღდგენა.